

Dokument zasedanja

B8-0169/2016

29.1.2016

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavi podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko

v skladu s členom 123(2) Poslovnika

o razmerah v Libiji
(2016/2537(RSP))

Pavel Telička, Petras Auštrevičius, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Filiz Hjusmenova (Filiz Hjusmenova), Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Ilhan Kjučuk (Ilhan Kyuchyuk), Javier Nart, Norica Nicolai, Urmas Paet, Jozo Radoš, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Renate Weber, Nedžmi Ali (Nedzhmi Ali)
v imenu skupine ALDE

**Resolucija Evropskega parlamenta o razmerah v Libiji
(2016/2537(RSP))**

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Libiji, zlasti tistih z dne 15. septembra 2011¹, 22. novembra 2012², 18. septembra 2014³ in 15. januarja 2015⁴,
 - ob upoštevanju Sklepa Sveta 2013/233/SZVP z dne 22. maja 2013 o misiji Evropske unije za pomoč pri integriranem upravljanju libijskih meja (EUBAM Libija)⁵,
 - ob upoštevanju nedavnih izjav podpredsednice Komisije/visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Federice Mogherini o Libiji, vključno z izjavami z dne 7., 11. in 18. januarja 2016,
 - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 18. januarja 2016 o Libiji,
 - ob upoštevanju libijskega političnega dogovora, ki je bil podpisan 17. decembra 2015,
 - ob upoštevanju sporočila iz Rima z dne 13. decembra 2015,
 - ob upoštevanju resolucije varnostnega sveta OZN št. 2259, ki je bila soglasno sprejeta 23. decembra 2015,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. julija 2015 o pregledu evropske sosedске politike⁶,
 - ob upoštevanju nacionalne konference libijskih plemen, ki je julija 2011 potekala v Tripoliju in kjer so v želji končati državljansko vojno pozvali k zakonu o splošni pomilostitvi,
 - ob upoštevanju, da so vlade Alžirije, Francije, Nemčije, Italije, Maroka, Španije, Tunizije, Združenih arabskih emiratov, Združenega kraljestva in ZDA izrekle podporo vladi narodne enotnosti v Libiji,
 - ob upoštevanju člena 123(2) Poslovnika,
- A. ker je Libija tradicionalno sestavljena iz treh pokrajin: Tripolitanije, Fezana in Cirenajke, leta 1951 pa je postala neodvisna kraljevina; ker je bil leta 1969 kralj odstavljen z vojaškim udarom pod vodstvom Gadafija; ker so tedaj v imenu „libijske revolucije“ brutalno zatrli vse drugače misleče in je despotski režim trajal 42 let; ker je bila v času Gadafijeve diktature Libija največje skladišče orožja in vojaške opreme na

¹ UL C 51 E, 22.2.2013, str. 114.

² UL C 419, 16.12.2015, str. 192.

³ Sprejeta besedila, P8_TA(2014)0028.

⁴ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0010.

⁵ UL L 138, 18.1.2013, str. 15.

⁶ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0272.

južnih obalah Sredozemlja in je v veliki meri napajala nezakonito trgovino z orožjem, z orožjem pa je oskrbovala tudi vse teroriste in ekstremiste na območju Sahela (Mali, Niger, Nigerija);

- B. ker so Libijci med „arabsko pomladjo“ februarja 2011 odšli na ceste in se je začel devetmesečni državljanski konflikt; ker je Nato podprl upornike, ki so bili tarča splošne državne represije, ta podpora pa je privedla do padca Gadafijevega režima; ker je po vstaji in koncu Gadafijeve diktature več plemenskih voditeljev odreklo lojalnost vladi, več visokih častnikov je prestopilo v nasprotni tabor (med njimi Abdel Fatah Junes in Sulejman Mahmud) in se je začelo plenjenje vojaških skladišč, kar so glavni vzroki nastanka številnih plemenskih milic po vseh treh pokrajinah v državi;
- C. ker je bila libijska družba že od nekdaj – pred, zlasti pa po udaru – organizirana na podlagi plemenskega sistema, ki ga sestavlja približno 140 plemen, razdeljenih v 30 glavnih plemenskih / etničnih povezav; ker je splošni plemenski svet odgovoren za duhovno in politično usmeritev; ker igrajo plemenska zaveznitva med etničnimi identitetami (večina arabskih, pa berberska, tubujška in tuareška manjšina) še vedno pomembno vlogo v kaosu, ki vlada v Libiji;
- D. ker so bile islamistične skupine del večine milic, ki so se borile proti Gadafiju, in so nekatere med njimi v konfliktu odigrale ključno vlogo pod vodstvom, med drugim, Ismaila Al Salabija, poveljnika brigade 17. februar, bazirane v Bengaziju, ali Abdelhakima Belhadža, vodje vojaškega Sveta Tripolija; ker so vodje teh skupin člani uporniškega vodstvenega sveta, prehodnega nacionalnega sveta, ki je oktobra 2011 prevzel vodenje države; ker se je prehodni nacionalni svet boril, da je nadvladal številne oborožene milice, ki so bile aktivne v mesecih pred Gadafijevim padcem;
- E. ker je avgusta 2012 prehodni nacionalni svet oblast predal splošnemu nacionalnemu kongresu, izvoljenemu parlamentu, ki je potem izbral začasnega voditelja države; ker je osrednja vlada šibka in ne uspe uveljaviti avtoritete nad državo; ker so volivci junija 2014 namesto splošnega nacionalnega kongresa izbrali nov parlament, predstavniški svet, ki se je preselil v Tobruk; ker se je kmalu potem pod prevlado islamistov ponovno zbral splošni nacionalni kongres, ki je izbral svojega predsednika vlade in s prevzemom glavnega mesta Tripoli zamajal avtoriteto predstavniškega sveta;
- F. ker vse od avgusta 2014 oba politična organa (predstavniški svet v Tobruku, ki ga priznava mednarodna skupnost, in novi splošni nacionalni kongres, ki se je ustalil v Tripoliju) trdita, da vodita državo, oba uživata podporo močno oboroženih milic, ki so povezane s pokrajinami, mesti in plemeni različnega porekla; ker sta obe upravi bolj ali manj v vojni druga z drugo v Cirenajki in Tripolitaniji, obe pa netita in podpirata plemenske in etnične nemire v zapostavljeni pokrajini Fazan; ker so lokalna plemena v Fazanu, zlasti Tubuji in Tuaregi, po sklenitvi libijskega političnega dogovora zaskrbljeni za svojo prihodnost, saj jih je strah nekaterih nedorečenih določb v osnutku prihodnje libijske ustave, pri pripravi katere niso bili resnično udeleženi;
- G. ker razdrobljenost, polarizacija in pomanjkanje legitimnosti zelo negativno vplivajo na politične razmere v državi, ki jih zaznamujejo razkoli med pokrajinami in plemeni, mesti, političnimi in verskimi skupinami, generacijami ter med staro in novo elito, ki se povezujejo v včasih bežne kombinacije in zaveznitva; ker so te razmere glavni vzrok za nasilni kaos v južnih predelih Libije, kjer neprestano prihaja do spopadov med

Tubuji in Tuaregi, te spopade pa podžigata plemeni Uled Slimane in Zavija Arab, katerih voditelji so na severu države; ker se zdi, da pogajalcev te razmere (lokalni spopadi v Fazanu) ne skrbijo pretirano, kot jih tudi ne skrbi dejstvo, da so se ostanki Gadafijevih sil po začetni zmedi reorganizirali (in so zdaj navzoči v Beni Validu, Bengaziju, Sirtu in Sebhi):

- H. ker nastalo praznino zaradi oslabljenih rivalskih vlad počasi zapolnjujejo libijski islamisti, ki se vračajo iz bojev v Iraku in Siriji; ker so ti povratniki v spremstvu islamistov iz drugih držav novembra 2014 zasedli mesto Derna vzhodno od Bengazija in zaprilegai Daišu; ker te sile ali njihovi zavezniki od tedaj delujejo vzdolž praktično cele obale od Derne do Tripolija, vključno z Bajdo, Bengazijem, Adždabijo, Abugreinom in Misrato, in v celoti nadzirajo nad 200 km okoli Sirta, imajo pa tudi svojo učno bazo zahodno od Tripolija, blizu tunizijske meje; ker Daiš ob širjenju svojega ozemlja seje hud strah – z obglavljanji, streljanjem in bombardiranjem ter je prevzel nadzor nad cestno povezavo in lahko prepreči povezave med vzhodom in zahodom;
 - I. ker Libija gosti največ sil Daiša izven območja Bližnjega vzhoda in je nekakšna Daiševa odskočna deska na južni sredozemski obali, kar zaradi terorističnega delovanja zelo ogroža sosednje države v Sahelu in Sahari, pa tudi Evropo; ker je Daiš izvedel več neselektivnih napadov na civiliste v Bengaziju, Adždabiji in Derna ter je odgovoren za izredno smrtonosen napad s tovornjakom bombo pred policijskim taborom za urjenje v Zlitenu 7. januarja 2016; ker od 4. januarja 2016 s svojimi vojaškimi zmogljivostmi cilja ogromna naftna polja na vzhodu, v Al Sidri, Ras Lanufu in Marsa Al Bregi, nad katerimi hoče prevzeti nadzor;
 - J. ker je Libija zaradi anarhije, ki vlada v državi, postala izbrano mesto za tihotapce in je od tam do Lampeduse v letu 2014 uspelo priti 170.000 migrantov, medtem ko jih je v letu 2015 po podatkih Mednarodne organizacije za migracije v Sredozemlju utonilo več kot 3770;
 - K. ker glede na izzive, s katerimi se sooča Libija, ne gre izgubljati časa pri vzpostavitvi vlade narodne enotnosti, ki bo delovala v korist vsega libijskega prebivalstva in bo položila temelje miru, stabilnosti, obnove in razvoja države;
 - L. ker je varna in politično stabilna Libija absolutna nujnost, ne le za libijske državljane, ampak tudi za varnost celotne regije in Evropske unije;
1. toplo pozdravlja 17. decembra 2015 podpisani libijski politični dogovor ob podpori OZN, v celoti podpira predsedniški svet in izreka čestitke podporni misiji Združenih narodov v Libiji (UNSMIL) ter prejšnjemu in sedanjemu posebnemu predstavniku generalnega sekretarja OZN za njihovo izredno težko delo;
 2. obžaluje, da je bil zavrnjen prvi predlog za enotno vlado, ki ga je pripravil predstavniški svet v Tobruku, vendar pričakuje, da bosta oba glavna libijska organa podprla dogovor, ki ustreza prizadevanjem za pot do miru; poziva vse člane obeh rivalskih parlamentov v Tobruku in Tripoliju, naj ne zamudijo priložnosti, ki jo za vzpostavitev miru in stabilnosti v državi in v bran libijskim državljanom predstavlja libijski politični dogovor;

3. ponovno izreka namero, da kot edino legitimno vlado Libije prizna in podpre vlado narodne enotnosti, osnovano na soglasju libijskih strani;
4. poudarja, da mora libijska stran prevzeti odgovornost za politični proces, v katerem bodo redno zastopane vse strani, vključno s konstruktivno udeležbo plemenskih svetov, pozitivnim sodelovanjem žensk in civilne družbe ter koristnimi prispevki političnih in lokalnih akterjev, da bo ustava dopolnjena in sprejeta v ustreznem času in bo spoštovala demokracijo, človekove pravice in državljanske svoboščine;
5. poziva mednarodno skupnost, OZN, države članice EU, Afriške unije in Arabske lige, naj se pripravijo, da bodo Libijcem pomagale v prizadevanjih za uspešno izvedbo dogovora; od držav članic in mednarodnih institucij pričakuje, da bodo prekinile uradne stike z vsemi osebami, ki niso del libijskega političnega dogovora; poziva sosednje države, naj prispevajo k stabilnosti Libije; poudarja potrebo po zaščiti kritične infrastrukture v pristaniščih, na letališčih, črpališčih nafte in naftovodih;
6. izreka čestitke Evropski uniji, ki je že sprostila 100 milijonov evrov in je pripravljena, da takoj ponudi podporo na področjih, ki bodo skupaj z novo libijsko vlado narodne enotnosti po njenem oblikovanju določena kot prednostna; poziva EU in OZN, naj združita pomoč za izgradnjo države, varnost in ohranjanje miru, pa tudi za vzpostavitev zmogljivosti za odzivanje v izrednih razmerah in ob nesrečah, pa za spoštovanje človekovih pravic in pravne države;
7. odločno obsoja teroristične napade Daiša na naftno infrastrukturo v Al Sidri in Ras Lanufu ter samomorilski bombni napad v Zlitenu, pa tudi vse poskuse rušenja procesa stabilizacije države; izraža pravico in dolžnost do tega, da se novim libijskim oblastem pomaga v boju proti Daišu in vsem teroristom vse do njihovega popolnega uničenja; poziva mednarodno koalicijo, naj se začne ukvarjati z vse večjo navzočnostjo Daiša v Libiji, ki ne ogroža le bližnjih sahelskih in saharskih držav, ampak tudi države članice EU;
8. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Uniji za Sredozemlje, Ligi arabskih držav, Svetu Afriške unije in generalnemu sekretarju Združenih narodov.